

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
**Проректор з наукової роботи**  
**та інноваційної діяльності**  
**Національного університету біоресурсів**  
**і природокористування України,**  
**доктор сільськогосподарських наук,**  
**професор**

Оксана ТОНХА  
2025 р.

### **ВИСНОВОК**

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації  
**Борисової Олени Василівни**  
на тему: **«Адміністративно-правове регулювання**  
**екологічної політики територіальної громади»,**  
поданої на здобуття ступеня доктора філософії  
зі спеціальності **081 «Право»**  
галузі знань **08 «Право»**

Витяг з протоколу № 2 фахового семінару наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від «13» червня 2025 року.

**Присутні члени наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України:** В. В. Ладиченко, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Право», голова наукової ради; Н. А. Стасюк, доцент кафедри адміністративного та фінансового права, доктор філософії зі спеціальності «Право», голова ради аспірантів юридичного факультету, секретар наукової ради; В. П. Базов, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, доктор юридичних наук, професор; І. В. Горіславська, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент; О. В. Гулак, професор кафедри адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор; Л. О. Панькова, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук, доцент; О. Ю. Піддубний, завідувач кафедри цивільного та господарського права, доктор юридичних наук, професор; О. П. Світличний, професор кафедри цивільного та господарського права, доктор юридичних наук, професор; С. В. Слюсаренко, доцент кафедри адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент; О. А. Улютіна, заступник декана юридичного факультету, професор кафедри адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент; О. С. Яра, декан юридичного факультету, професор кафедри адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор.

**Інші присутні на засіданні наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України:** О. В. Борисова, здобувачка ступеня доктора філософії.

**Порядок денний:** обговорення основних наукових результатів дисертації **Борисової Олени Василівни** на тему: **«Адміністративно-правове регулювання екологічної політики територіальної громади»,** поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Тему дисертації затверджено (протокол № 4 від «17» листопада 2021 року) та уточнено (протокол № 10 від 18 квітня 2024 року) вченою радою юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Дисертацію виконано на кафедрі цивільного та господарського права юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

**Науковий керівник:** доктор юридичних наук, професор **Піддубний Олексій Юрійович**, завідувач кафедри цивільного та господарського права Національного університету біоресурсів і природокористування України.

**Слухали:** доповідь здобувачки О. В. Борисової, яка представила результати свого дослідження, присвяченого адміністративно-правовому регулюванню екологічної політики територіальної громади. У доповіді було наголошено на відсутності чіткого понятійного апарату у сучасній науковій і правовій літературі, зокрема на тому, що терміни «екологічна політика держави», «регіональна екологічна політика», «місцева екологічна політика» та «екологічна політика територіальної громади» використовуються без узгодження між собою, без ієрархічного розмежування та визначення взаємозв'язків. Здобувачка запропонувала власне авторське визначення екологічної політики територіальної громади як сукупності адміністративно врегульованих заходів з охорони довкілля, що реалізуються органами місцевого самоврядування за участі жителів громади.

Особливу увагу у виступі було приділено проблемі нормативного закріплення екологічної політики територіальних громад як інституційно самостійного явища. Доповідачка підкреслила, що така політика не є копією державної екологічної політики, а навпаки, – виступає специфічним інструментом реалізації екологічних прав громадян на локальному рівні. Водночас, на думку авторки, державна екологічна політика повинна включати в себе елементи координації з політиками територіальних громад, що забезпечить системність і комплексність підходів до охорони довкілля в межах єдиного екологічного простору країни.

У доповіді було розкрито юридичну природу екологічної політики територіальної громади як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Здобувачка акцентувала на її міжгалузевому характері, що охоплює елементи екологічного, природоресурсного, безпекового та адміністративного права. Важливою тезою стало положення про те, що значна частина реалізації екологічної політики громади здійснюється саме у площині адміністративного права, включаючи контрольні повноваження, застосування заходів примусу та механізмів адміністративної відповідальності.

Борисова О. В. також акцентувала на структурних особливостях організаційно-правового інституту екологічних повноважень територіальної громади. Було зазначено, що цей інститут включає нормативне закріплення повноважень громади у сфері екології, визначення компетенції органів місцевого самоврядування, формування відповідної виконавчої структури, а також механізмів фінансування та міжрівневої взаємодії з органами державної влади. Доповідачка підкреслила, що саме цей інститут забезпечує реальну можливість громад впливати на стан довкілля та захищати екологічні права своїх жителів.

Насамкінець, здобувачка звернула увагу на низку проблем, які потребують законодавчого вирішення. Зокрема, йдеться про нечіткість у розмежуванні повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, відсутність усталених процедур формування екологічної політики на місцевому рівні, а також про недостатнє фінансове та кадрове забезпечення. Здобувачка запропонувала орієнтуватися на кращі практики зарубіжних країн при вдосконаленні українського законодавства у цій сфері, зокрема в контексті імплементації цілей сталого розвитку.

Здобувачці було поставлено 8 запитань, на які вона надала обґрунтовані відповіді та пояснення.

#### **Виступили:**

**Науковий керівник** – доктор юридичних наук, професор О. Ю. Піддубний, який зазначив, що за період навчання О. В. Борисова набула теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для вирішення наукових і практичних завдань у праві, провела власне наукове дослідження. Результати, отримані в ході дослідження, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. У процесі підготовки дисертації

та виконання індивідуального плану наукової роботи О. В. Борисова проявила себе як самостійна, наполеглива, відповідальна, високоерудована науковиця, яка уміє поставити і вирішити складні наукові завдання, володіє методами наукових досліджень, комунікаційними та іншими компетентностями, що дозволяють їй цілісно, у логічній послідовності представляти результати власних досліджень, публікувати їх в українських та зарубіжних наукових виданнях, обговорювати у науковій спільноті, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення.

**Експерти:**

Ладиченко В. В., доктор юридичних наук, професор, зазначив, що проведене дослідження виконано на належному науковому і методологічному рівні та відповідає встановленим вимогам. З огляду на те, що робота дисертантки має достатній рівень наукової актуальності й новизни і високу практичну значущість, рецензована дисертація є завершеною та цілісною науковою працею. На основі аналізу дисертації експертом запропоновано надати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Гулак О. В., доктор юридичних наук, професор, відмітила, що зміст роботи цілковито відображає основні положення дисертації. Дисертаційне дослідження не містить порушень академічної доброчесності. Результати наукової роботи повно викладено в опублікованих здобувачкою наукових працях. Особливо відзначено значну цінність та актуальність рецензованої наукової праці, її академічне й прикладне значення. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

**В обговоренні результатів дисертації взяли участь:** І. В. Горіславська, кандидат юридичних наук, доцент; О. П. Світличний, доктор юридичних наук, професор; О. А. Улютіна, кандидат юридичних наук, доцент; О. С. Яра, доктор юридичних наук, професор, Л. О. Панькова, кандидат юридичних наук, доцент; С. В. Слюсаренко, кандидат юридичних наук, доцент.

Виступаючи зазначили, що здобувачкою виконано дисертацію на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

Було підтримано пропозицію експертів щодо рекомендації дисертації О. В. Борисової для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

**Постановили:** заслухавши та обговоривши дисертацію О. В. Борисової на тему: «Адміністративно-правове регулювання екологічної політики територіальної громади»,

члени наукової ради юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

**1. Актуальність теми дисертації.** Конституція України проголошує, що кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання; встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

Водночас, питання здійснення екологічної політики територіальної громади як самостійного напрямку соціально-економічного розвитку, який неможливий без покращення стану довкілля, в законодавстві відрегульоване недостатньо, а в наукових роботах не було предметом окремого цілісного правового дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження О. В. Борисової зумовлена необхідністю нормативного та концептуального переосмислення місця і ролі екологічної політики територіальної громади в системі публічного управління. В умовах децентралізації влади та підвищення значущості органів місцевого самоврядування, зростає потреба у чіткому правовому визначенні повноважень громад у сфері охорони довкілля. Сьогодні у науковій і правозастосовній площині відсутня єдність щодо термінів «державна», «регіональна», «місцева» та «громадська» екологічна політика, що ускладнює формування цілісної екологічної системи управління та розмежування відповідальності між рівнями влади.

Особливу актуальність набуває проблема адміністративно-правового забезпечення реалізації екологічної політики на рівні територіальних громад, яка донині залишається фрагментарно врегульованою. Недостатність законодавчого регулювання та нечіткість організаційно-правових механізмів знижують ефективність правозастосування у цій сфері, ставлять під загрозу реалізацію екологічних прав мешканців громад та досягнення цілей сталого розвитку. Водночас саме на локальному рівні формується первинна екологічна безпека, а громади дедалі частіше виступають суб'єктами впливу на стан довкілля.

Підвищена увага до питань екологічної безпеки, потреба у формуванні дієвих механізмів правового впливу та адміністративного контролю за дотриманням екологічних норм на місцях, а також актуальні виклики, пов'язані з антропогенним навантаженням на навколишнє середовище, обумовлюють потребу у ґрунтовному науковому дослідженні адміністративно-правової природи екологічної політики територіальної громади.

Таким чином, тематика дисертаційного дослідження відповідає сучасним запитам суспільства, державної екологічної стратегії та міжнародним зобов'язанням України у сфері довкіллевої політики. Вона має прикладне значення для розроблення правових механізмів вдосконалення екологічної політики на місцевому рівні та забезпечення її ефективного адміністративно-правового регулювання.

**2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри.** Тема дослідження відповідає напрямам екологічної політики, зазначеним в Законі України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» та Указі Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». Дисертаційне дослідження виконано в межах тематики науково-дослідних робіт юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Дисертацію підготовлено на кафедрі цивільного та господарського права юридичного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України згідно з п. 1.13 Пріоритетних напрямів фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженою Постановою Загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21, а також згідно з планом науково-дослідної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України. Дисертація

безпосередньо пов'язана з тематикою наукових досліджень Національного університету біоресурсів і природокористування України, зокрема темою «Міжнародно-правові та національні механізми подолання екологічних наслідків збройної агресії російської федерації проти України» (номер державної реєстрації 0124U001181), у межах якої здобувачкою розроблено рекомендації щодо зміцнення ролі територіальної громади в системі публічного адміністрування забезпечення екологічної безпеки, зокрема, в усьому, що стосується подолання катастрофічних наслідків військової агресії проти України не тільки для соціально-економічного становища, а й масштабного екологічного лиха, спричиненого діями агресора практично по всій території України.

**3. Особистий внесок здобувачки в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання.** Дисертація є самостійною науковою працею, результати якої одержані авторкою самостійно, а сформульовані у ній положення та висновки обґрунтовано на основі власних досліджень авторки. Здобувачкою здійснено пошук та аналіз літератури за темою дисертації, виконано наукові дослідження та опрацьовано одержані результати самостійно.

**4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих авторкою рішень, висновків, рекомендацій.** Методологія дослідження спирається на поширенні в науках гуманітарного циклу загальнонаукових і приватнонаукових методів пізнання, в числі яких комплексний аналіз, що використовувався при побудові структури та змісту дослідження, завдяки чому стало можливим розглянути правосуб'єктність територіальної громади у формуванні екологічної політики, правові засоби розроблення та здійснення територіальною громадою екологічної політики, перспективи правового регулювання екологічної політики територіальної громади; метод формальної логіки та формально-юридичний використано при розташуванні матеріалу у вигляді аналізу нормативно-правових актів і практики їх застосування, а також при дослідженні цього матеріалу у підрозділах, що дало змогу вибудувати послідовну структуру підрозділів у роботі, згрупованих в свою чергу за змістом у відповідні розділи.

Порівняльно-правовий метод було застосовано при вивченні матеріалу підрозділу 3.1 дисертації і проведенні відповідних узагальнень щодо оптимальних моделей в європейських країнах. Евристичний метод було використано при пошуку принципово нових правових рішень задля оптимізації і удосконалення та пропозицій щодо подальшого розвитку існуючої моделі у підрозділі 3.2 дисертації.

Нормативною основою дослідження стали Конституція та законодавство України, теоретичним підґрунтям є роботи вітчизняних фахівців у галузі права, публічного управління і адміністрування, економічних наук тощо, а також численні акти програмної правотворчості територіальних громад, що дозволило набрати необхідний обсяг матеріалу для проведення узагальнень, виявлення характерних рис і тенденцій сучасного здійснення екологічної політики територіальної громади.

**5. Наукова новизна основних результатів дослідження.** Найважливіші результати дослідження, які характеризуються науковою новизною і виносяться на захист, полягають в наступному:

*уперше:*

– визначено поняття екологічної політики територіальної громади як сукупності заходів охорони, використання і відтворення довкілля та захисту здоров'я людей від несприятливих екологічних факторів, що плануються, реалізуються і фінансуються, а також контроль за реалізацією і притягнення до відповідальності, за невиконання яких здійснюється органами місцевого самоврядування територіальної громади, під час планування і реалізації яких можлива координація з іншими територіальними громадами та органами місцевого самоврядування та державної влади різних рівнів, задля комплексного задоволення екологічних прав і інтересів жителів територіальної громади, і які здійснюються у правових формах, регламентованих нормами адміністративного права;

– відмежовано екологічну політику територіальної громади як самостійного напрямку діяльності, який не збігається і не повторює екологічної політики держави в тій же мірі, що діяльність органів місцевого самоврядування не повторює державну виконавчу владу, а є самостійним способом організації суспільного управління на локальному рівні, в той час, як державна екологічна політика охоплює собою логічну єдність екологічної політики держави і територіальних громад;

– виділено правовий інститут, який складають адміністративні правовідносини (правовідносини муніципального права) у галузі аналізу стану справ щодо екологічного благополуччя територіальної громади, планування, розроблення та прийняття цілісної системи взаємоузгоджених заходів, спрямованих на досягнення позитивної мети – покращення стану довкілля у визначених та запланованих параметрах і критеріях, застосування механізмів адміністративного примусу у вигляді контрольної діяльності та застосування адміністративної відповідальності за порушення при реалізації встановлених правил, що в цілому представляє собою інститут адміністративно-правового регулювання екологічної політики територіальної громади;

*удосконалено:*

– розуміння організаційно-правового інституту екологічних повноважень органів місцевого самоврядування територіальної громади, який представляє собою комплекс самоврядних та делегованих законом повноважень у сфері екологічної політики, що знаходять свою реалізацію через відповідну організаційну структуру місцевої ради та її виконавчих органів, що беруть на себе здійснення цих повноважень;

– систему принципів правового регулювання екологічної політики за рахунок доповнення їх відповідними принципами правового регулювання екологічної політики територіальної громади: 1) поєднання і узгодження реалізації самоврядних та делегованих повноважень в єдину програмно-цільову систему заходів; 2) співпраця територіальної громади з органами державної влади та місцевого самоврядування районного та обласного рівня, а також з сусідніми територіальними громадами з метою збалансування екологічних інтересів всіх мешканців регіону; 4) пріоритетність громадських ініціатив у галузі довкілля; 5) поєднання регуляторних заходів та підприємницької ініціативи; розвиток місцевої екологічної освіти; 6) збалансованість джерел фінансування і напрямів екологічних витрат; 7) відповідальність територіальної громади за здійснення належної екологічної політики; 8) універсальна компетенція територіальної громади з усіх питань, що прямо не віднесені законом до компетенції органів державної виконавчої влади;

– класифікацію заходів екологічної політики на матеріалах правового регулювання екологічної політики територіальної громади, що передбачає розподіл їх на: програмні, що приймаються у вигляді комплексного документу, який спрямований на систематичне, протягом визначеного періоду (один або декілька років) здійснення адміністративно-управлінських заходів задля досягнення заздалегідь запланованих позитивних наслідків в екологічній сфері; спеціальні – прийняття ключових рішень, що суттєвим чином впливатимуть на соціально-економічних та екологічний стан громади на довгострокову перспективу (розміщення виробництв, розроблення корисних копалин місцевого значення, створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення тощо); організаційно-економічні (встановлення розмірів доходів і видатків місцевого бюджету, співробітництво з іншими територіальними громадами, органами місцевого самоврядування та державної влади щодо спільного фінансування проєктів, залучення грантів від донорських організацій тощо); прогнозно-аналітичні (які передбачають фазовий аналіз і комплексне прогнозування наслідків у процесі планування програмних та спеціальних заходів екологічної політики);

*набули подальшого розвитку:*

– дослідження адміністративно-правових процедур контрольної діяльності та притягнення до адміністративної відповідальності у сфері реалізації екологічної політики територіальної громади, наведено класифікацію суб'єктів контролю здійснення екологічної політики територіальної громади з розподілом такого контролю на види – державний, самоврядний і громадський;

– порівняльно-правові дослідження європейських правових практик реалізації екологічної політики місцевих спільнот, наслідком чого виділено в якості їх переваги розподіл цілей місцевої екологічної політики на коротко-, середньо-, та довгострокові, чого наразі немає в Україні, оскільки максимальний горизонт соціально-економічного планування територіальних громад з досліджених практичних документів становить не більше трьох років, а найчастіше це є однорічна програма;

– дослідження шляхів адаптації європейського досвіду розвитку екологічної політики до умов територіальних громад України в контексті децентралізації, та удосконалення існуючого вітчизняного законодавства в цій царині, наслідком чого має стати встановлення єдиних стандартів природоохоронної діяльності, виокремлення і організаційне ствердження органів місцевого самоврядування, фінансове забезпечення реалізації екологічної політики, систематизація і чітке розмежування повноважень у сфері здійснення державної екологічної політики між різними рівнями місцевого самоврядування та державної влади, розподіл заходів екологічної політики по короткостроковим (один рік), середньостроковим (три-п'ять років) та довгостроковим (до десяти років), визнання екологічної політики територіальної громади частиною державної екологічної політики, глибока інтеграція органів місцевого самоврядування в програмні, моніторингові, контрольні процедури органів державної влади з метою організації цілісної і системної реалізації екологічної політики територіальних громад в оптимальній взаємодії і доповненні повноваженнями органів державної влади, оптимізація системи органів місцевого самоврядування, що мають проміжний характер між територіальною громадою з її радою та виконавчою владою районного та обласного рівня.

**6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження.** Практичне значення результатів наукового дослідження полягає в тому, що вони містять практичні рекомендації щодо удосконалення правового інституту в Україні та можуть бути використані у: науково-дослідній діяльності – для подальших наукових досліджень у сфері права; законотворчій діяльності – при підготовці відповідних законопроектів; практичній діяльності – при розробленні й удосконаленні нормативно-правових актів; навчальному процесі – під час підготовки підручників, навчальних посібників, курсів лекцій, а також у навчальному процесі при викладанні курсів «Адміністративне право» та «Екологічне право».

**7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.** За результатами дисертаційного дослідження опубліковано 4 наукових праці, з яких 3 статті у наукових виданнях, включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України, теза наукової доповіді.

**Статті у наукових виданнях,  
включених до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України**

1. Борисова О. В. Територіальна громада як суб'єкт здійснення екологічної політики. Європейські перспективи. 2023. № 4. С. 76–81.
2. Борисова О. В. Організаційно-правові засади реалізації екологічної політики територіальною громадою. Академічні візії. 2023. № 23. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/711>.
3. Борисова О. В. Екологічні повноваження органів місцевого самоврядування територіальної громади. Академічні візії. 2023. № 24. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/706>.

**Теза наукової доповіді**

4. Борисова О. В. Проблеми існування екологічної політики об'єднаної територіальної громади. Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 125-річчю заснування

**8. Апробація основних результатів дослідження.** Основні теоретичні положення та практичні результати дисертації апробовано на Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 125-річчю заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України «Актуальні питання приватноправового регулювання в умовах євроінтеграції» (м. Київ, 2023 р.).

**Ухвалили:**

Дисертація здобувачки ступеня доктора філософії Борисової Олени Василівни на тему: «Адміністративно-правове регулювання екологічної політики територіальної громади» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій з точки зору права розглянуто й визначено специфіку формування і засоби практичної реалізації екологічної політики територіальної громади, що має важливе значення для галузі знань 08 «Право».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року.

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувачки Борисової Олени Василівни дисертація на тему: «Адміністративно-правове регулювання екологічної політики територіальної громади» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Рішення прийнято одноголосно.

Експерти:

**Завідувач кафедри міжнародного права  
та порівняльного правознавства  
Національного університету біоресурсів  
і природокористування України,  
доктор юридичних наук, професор**

**Віктор ЛАДИЧЕНКО**

**Професор кафедри адміністративного  
та фінансового права  
Національного університету біоресурсів  
і природокористування України,  
доктор юридичних наук, професор**

**Олена ГУЛАК**

**Відповідальний за атестацію здобувачів  
вищої освіти ступеня доктора філософії**

**Сергій БОЯРЧУК**